

О.А. Кириченко, зав. Навчально-методичної лабораторії**М. В. Серeda**, студент*Харківський державний професійно-педагогічний фаховий коледж
імені В. І. Вернадського, Харків***НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ДОВКІЛЛЮ ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ**

Анотація. *Збройна агресія проти України, яка розпочалася 2022 року, призвела до катастрофічних наслідків не тільки для людей, але й для навколишнього середовища. Війна стала причиною масових руйнувань інфраструктури, забруднення повітря, води та ґрунтів, а також загибелі флори і фауни. Це питання залишається дуже важливим і потребує максимальної уваги особливо на місцевому та регіональному рівні.*

Ключові слова: воєнні дії, руйнування довкілля, забруднення.

Військові дії, що тривають на території України, завдають значної шкоди природоохоронним територіям. За даними екологів, постраждало близько 20% таких територій, що становить приблизно один мільйон гектарів. До цих територій входять заповідники та національні парки, які є важливими осередками біорізноманіття. Внаслідок бойових дій ці унікальні екосистеми зазнають руйнувань, а їхнє відновлення значно ускладнюється через забруднення та мінування територій.

Масштабні пожежі, вибухи боєприпасів та горіння техніки спричиняють значні викиди шкідливих речовин в атмосферу. За оцінками, обсяг цих викидів перевищив 67 мільйонів тон. Горіння військової техніки додатково спричинило викиди понад 38 тисяч тон токсичних речовин. Таке забруднення не знає кордонів: токсичні елементи можуть переноситися на значні відстані, впливаючи на екологічну ситуацію навіть у сусідніх країнах.

Обстріли та руйнування інфраструктури стали причиною забруднення як поверхневих, так і підземних вод. У річки потрапляють небезпечні хімічні речовини, що призводить до загибелі водних біоресурсів. Масове скидання токсичних відходів у водні об'єкти становить загрозу не лише для екосистем, але й для забезпечення питною водою населення.

Внаслідок горіння техніки, а також вибухів боєприпасів у повітря потрапило понад 38 тисяч тон шкідливих викидів. Це забруднення не знає меж і може переноситися на велику відстань, впливаючи на екологічне погіршення в сусідніх країнах.

Наслідки війни для довкілля в Харківській області можуть бути тривалими. Забруднені землі стають непридатними для сільського господарства, що може призвести до продовольчої кризи в регіоні. Екологи відзначають, що забруднення ґрунтів важкими металами та хімічними речовинами може зберігатися десятиліттями.

Військові дії в Україні створили безпрецедентні виклики для збереження довкілля. Забруднення повітря, води та ґрунтів, знищення природо-охоронних територій та біорізноманіття вимагають негайних заходів. Необхідно розробити стратегію відновлення екосистем, очищення територій та посилення міжнародного співробітництва для подолання екологічних наслідків війни. Захист природного середовища є важливою складовою сталого розвитку країни та гарантією здоров'я майбутніх поколінь.